

?Zona închisa? a cartofului

Descriere imagine:
Cartof

Judetul Neamt se numara printre primele cinci judete cu importanta nationala în cultura c artofului, atât ca suprafata totala, dar mai ales ca pondere a arealelor ocupate cu cartof de s amânta. În România exista doar sapte judete cu ?zone închise? de producere a cartofului pentru samânta.

Schimbarile produse în structura generala a agriculturii României de dupa 1989 s-a repercutat si asupra c lturii cartofului. Nici în judetul Neamt nu s-a întâmplat altfel, desi ca suprafata totala, aceasta cultura a sca zut cu doar 35 la suta în 2009, fata de acum 20 de ani.

În structura organizationala însa, daca în 1989 în fostele unitati de stat si cooperatiste se cultiva 57 la suta din suprafata totala de cartof, în 2000 ponderea cartofului cultivat în exploatatii comerciale a coborât pâna la zece la suta, iar în 2009 la numai 3,7 la suta, ceea ce ne ofera argumentul suficient pentru a recunoaste s caderea continua a randamentelor pe hectar (de la 21,6 tone/ha în 1990 la 12,3 tone/ha în 2009; pr oductia raportata în 1989 este subiectiva).

Productia de samânta a scazut drastic

Loturile semincere de cartof cultivate în judetul Neamt ne releva, implicit, situatia structurii soiurilor c ultivate în productia de consum. Cea mai larga paleta de soiuri se înregistreaza în anul 2006 (20 de soi uri), iar cea mai redusa, în anul 1998, cu doar trei soiuri.

Pe parcursul celor 12 ani analizati, în judetul Neamt s-au multiplicat 32 soiuri de cartof, din care patru su nt cunoscute (**Desiree, Ostara, Sante, Timate**) si 28 soiuri noi pentru tara noastra, din care, **atentie!**, numai unul românesc **Redsec**).

Cartoful pentru samânta a reprezentat o pondere variabila în totalul suprafetelor ocupate cu aceasta cu ltura. Astfel, în anul 1999 judetul Neamt a certificat 699 hectare de cartof pentru samânta, adica 7,1 la suta din total, dar în 2009 suprafata certificata a scazut de peste 12 ori, ajungând la numai 56 ha, adica 0,67 la suta.

Ce viitor are, în aceste conditii, cartoful în judetul Neamt, când, urmând o logica simpla, aici, pentru producerea a opt mii hectare de cartof pentru consum plantat cu samânta certificata clasa B ar fi nevoie de o cantitate de minimum 20 mii tone tuberculi, care s-ar putea obtine de pe o suprafata de o mie de hectare, suprafata care, de altfel, exista înainte de 1989.

Peste 70 la suta din suprafata totala de cartof pentru samânta a fost detinuta de 13 societati comerciale, doua dintre acestea cultivând peste 60 la suta anual. Aceste firme sunt reprezentate de SC Girostar Girov si SC TCE 3 Brazi în perioada 1998-2004 si SC TCE 3 Brazi si Starsem Girov în perioada 2005-2008.

Situatia este mai critica în acest an, când în judetul Neamt s-au declarat pentru certificare numai 56 ha cartof din cinci soiuri. În plus, nici una din aceste societati n-a cultivat cartof de samânta în 2009. Una din cele mai importante firme producatoare de cartof în general si de samânta, în special, din România, Starsem Girov, situata în centrul ?zonei închise?, care în anul 2007 avea cea mai mare suprafata de cartof din tara (318 ha, din care 179 ha lot semincer), nu a cultivat în 2009 nici un hectar de cartof.

Cauzele sunt multiple

În primul rând, lipsa de siguranta a rentabilitatii liniare (un an cu profit, doi ani cu pierderi) apoi, bolile si daunatorii de carantina care au decimat productia de samânta din zona închisa. Dar cum a fost posibil?

În Judetul Neamt, Carantina Fitosanitara își face meseria. Firmele mari respecta monitorizarea si asanarea zonelor carantinate. Mari cantitati de cartof de samânta respinse au fost distruse conform normelor de carantina.

În schimb, particulari din alte judete, cu ?blazon?, în special Covasna, vând "pe rupte" cartof de calibru mic, zice-se de ?samânta?, fara certificat, fara documente, la preturi derizorii. De unde atâta cartof de calibru mic? Suntem îndreptatiti sa ne întrebam daca nu cumva firme mari producatoare de cartof din acest judet (si altele!) vând samsarilor cartof carantinat la pret redus numai ca sa scape de el si apoi acestia se ocupa de comercializarea marfii cu orice pret?

N-ar fi un scenariu strain, daca ne amintim ca, din pacate, si Europa Occidentala a folosit aceste tertipuri pentru a scapa de productia respinsa.

În judetul Neamt a început asanarea zonei închise, iar cele mai importante firme producatoare de cartof, TCE 3 Brazi si Starsem, au dat tonul.

DUREROS, DAR NECESAR

Sunt convins ca peste 3-5 ani, respectându-se normele de carantina, judetul Neamt poate sa devina primul judet din tara curat de organisme patologice cu influenta distructiva de lunga durata asupra valorii biologice si asupra potentialului de productie a cartofului.

Trebuie ca toti sa procedam la fel! Plantarea se apropie, atentie la samânta de cartof!

Vasile Pop-Silaghi